

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ)

Κωδικός Πρόσκλησης ΟΠΣΚΑΠ: EL041_Δ

Ημερομηνία: 13/08/2026

Αρ. Πρωτοκόλλου: 170

1^η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΣ ΚΑΠ 2023 -2027

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER

(ΤΑΠΤΟΚ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)»

για ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

- ΥΠΟΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-3.1 «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ, ΧΩΡΟΙ ΑΘΛΗΣΗΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ Κ.Λ.Π.)».
- ΥΠΟΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-3.2 «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΤΟΧΕΥΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ, ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ/ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ)» .
- ΥΠΟΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-4.1 «ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ» .
- ΥΠΟΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-4.2 «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ, ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ».
- ΥΠΟΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-5.1 «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ Η ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ» .
- ΥΠΟΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-5.2 «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ» .
- ΥΠΟΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-6.1 «ΕΡΓΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΥΤΟΥ».

- ΥΠΟΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1-6.2 «ΕΡΓΑ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ “GREEN INFRASTRUCTURE» ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ» .

Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΝΟΜΟΥ ΣΑΜΟΥ ΑΕ
(Κ.Α.Α.Ε.Κ.Τ. ΣΑΜΟΥ ΑΕ)**

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Έχοντας υπόψη: 1. Τις διατάξεις:

- α) Του ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας “Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.” και άλλες διατάξεις» (Α’ 61).
- β) Του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α’ 147), όπως ισχύει, καθώς και τις εγκυκλίους της ΕΑΑΔΗΣΥ για την υλοποίησή του.
- γ) Του ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» (Α’ 36).
- δ) Του ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις", (Α’137) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
- ε) Του ν. 4624/2019 “Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις”, (Α’ 137).

2. Τους Κανονισμούς και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- α) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, και ειδικότερα τα άρθρα 29-34 αυτού.
- β) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως ισχύει.
- γ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.
- δ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
- ε) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1405/2006 του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2006 σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003.
- στ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ισχύει.

- ζ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
- η) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος.
- θ) Την απόφαση της Επιτροπής της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/21/ΕΕ).
- ι) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (Notion of Aid) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
- ια) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2016/C8/02).
3. Την υπό στοιχεία C (2022) 8270 final/21.11.2022 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του στρατηγικού σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023-2027 για ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει.
4. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» (2021/C 153/01) για τον περιφερειακό χάρτη, όπως ισχύει σύμφωνα με την Απόφαση C(2023) 6801 final της Επιτροπής.
5. Την υπ' αριθ. 2648/31.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων στις ΟΤΔ ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 9ΤΛ14653ΠΓ-ΕΘΠ).
6. Την υπ' αριθ. 2450/11.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ στις ΕΥ στις Περιφέρειες ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 622Α4653ΠΓ-ΓΤΒ), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 8060/13.01.2025 όμοια απόφαση (ΑΔΑ: 6Α0Η4653ΠΓ-ΖΚΚ).
7. Την υπ' αριθ. 2097/10.11.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση προγραμμάτων τοπικών στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ στο πλαίσιο της υπ' αρ. 2545/10.10.2022 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027» (Β' 5361), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης» (Β' 6539).
8. Την υπ' αριθ. 1040/28.03.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 2179), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθ. 1571/11-05-2023 (Β' 3222), 2250/25-07-2023 (Β' 4717) και 382354/04-12-2024 (Β' 6735) όμοιες αποφάσεις.
9. Την υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 υπουργική απόφαση “Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤΟΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ.”, (Β' 770).
10. Την υπ' αριθ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.7.2016 εγκύκλιο του Υφυπουργού Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, όπως εκάστοτε ισχύει.

11. Την υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 απόφαση «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)», (Β' 7144).
12. Την με αριθ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/02.11.2016 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
13. Την με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
14. Το υπ' αριθ. 41364/ΕΥΚΕ5 317/05.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών πόσιμου ύδατος».
15. Το υπ' αριθ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
16. Τη με αριθ. πρωτ. 63982/10.04.2025 διατύπωση γνώμης της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), που δόθηκε για το υπόδειγμα της πρόσκλησης.
17. Την υπ' αρ. 02/7-04-2026 απόφαση της ΕΔΠ LEADER, η οποία εγκρίνει την παρούσα πρόσκληση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) του Κέντρου Ανάπτυξης Απασχόλησης Επαγγελματικής Κατάρτισης & Τεχνολογίας Ν. Σάμου Α.Ε, προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.
18. Το με αρ. πρωτ. 130026/21-05-2026 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ), με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου πρόσκλησης της ΟΤΔ Κέντρου Ανάπτυξης Απασχόλησης Επαγγελματικής Κατάρτισης & Τεχνολογίας Ν. Σάμου Α.Ε προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.
19. ΚΥΑ Διάρθρωσης & Αρμοδιοτήτων των Ειδικών Υπηρεσιών του ΣΣ ΚΑΠ 2618/13-10-2022 (Β' 5375).
20. Την υπ' αρ. 4/05-08-2026 απόφαση της ΕΔΠ LEADER, η οποία εγκρίνει στην παρούσα πρόσκληση την παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προτάσεων για πράξεις δημοσίου χαρακτήρα έως 30/09/2026.
21. Την υπ' αριθμό 4030/2-07-2026 κοινή Υπουργική απόφαση "Πλαίσιο εφαρμογής των παρεμβάσεων Π3-77-4.1".

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων:

(Διαμορφώνεται σύμφωνα και με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται στο τοπικό πρόγραμμα της ΟΤΔ και σύμφωνα με τον περιορισμό των υπο-παρεμβάσεων):

- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και οι φορείς τους.
- Υφιστάμενα ή υπό ίδρυση Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ του Νομού Σάμου
- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, όπως οι εφορείες αρχαιοτήτων, ή τοπικοί σύλλογοι / οργανώσεις/ιδιωτικοί φορείς.

Έδρα των φορέων πρέπει να είναι εντός της περιοχής παρέμβασης ή και εκτός αυτής με την προϋπόθεση ότι οι φορείς αυτοί δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα φυσικά πρόσωπα καθώς οι

ΟΤΔ ή μέλος αυτών σύμφωνα με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται σε κάθε τοπικό πρόγραμμα ΟΤΔ και σύμφωνα με τον περιορισμό των υποπαρεμβάσεων .

Ως Φορείς Δημόσιου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

Επιπλέον για τους δυνητικούς δικαιούχους ισχύουν τα εξής:

1. Δικαιούχος δύναται να είναι το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ, καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, **σε επίπεδο φορέων.**
2. Δικαιούχος στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-4.1 δύναται να είναι μόνο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
3. Αναφορικά με την παρέμβαση Π3-77-4.1, δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα, ή τοπικοί σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
4. Δικαιούχοι στην παρέμβαση Π3-77-4.1 δύναται να είναι και η ΟΤΔ ή μέλος αυτής.
5. **Δυνητικοί Δικαιούχοι δεν μπορεί να είναι:**
 - i. φορείς/νομικά πρόσωπα στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 40, του ν. 4488/2017 (Α' 137).
 - ii. φυσικά πρόσωπα
 - iii. εξωχώριες/υπεράκτιες εταιρείες
 - iv. υπό σύσταση νομικά πρόσωπα

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΠΡΑΞΕΩΝ),

προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 του ΣΣ ΚΑΠ (για υπο-παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα) και συγκεκριμένα για τις παρακάτω υπο-παρεμβάσεις:

Υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κ.λπ.).

(Κωδικός υποπαρέμβασης : MK3-77-4.1.-3.1)

Υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών.

(Κωδικός υποπαρέμβασης: MK3-77-4.1.-3.2)

Υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας

(Κωδικός υποπαρέμβασης: MK3-77-4.1.-4.1)

Υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.

(Κωδικός υποπαρέμβασης: MK3-77-4.1.-4.2)

Υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων

(Κωδικός υποπαρέμβασης : MK3-77-4.1.-5.1)

Υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς

(Κωδικός υποπαρέμβασης : MK3-77-4.1.-5.2)

Υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών

(Κωδικός υποπαρέμβασης: MK3-77-4.1.-6.1)

Υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές

(Κωδικός υποπαρέμβασης : MK3-77-4.1.-6.2)

Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής των Υπο - παρεμβάσεων:

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

A/A	Περιφερειακή ενότητα	Δήμος	Τοπική/Δημοτική κοινότητα	Γεωγραφικός κωδ. Καλλικράτη	Χαρακτ. περιοχής	LEADER Έκταση (Km ²)	LEADER Μόνιμος πληθυσμός
1	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Δημοτική Κοινότητα Αγίου Κηρύκου	54010101	Νησιωτική/ Ορεινή	34.09	2955
2	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Τοπική Κοινότητα Περδικίου	54010102	Νησιωτική/ Ορεινή	27.36	334
3	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Τοπική Κοινότητα Χρυσοστόμου	54010103	Νησιωτική/ Ορεινή	13.91	222
4	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Τοπική Κοινότητα Ευδήλου	54010201	Νησιωτική/ Ορεινή	8.33	768
5	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Τοπική Κοινότητα Αρεθούσης	54010202	Νησιωτική/ Ορεινή	9.62	178
6	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Τοπική Κοινότητα Δάφνης	54010203	Νησιωτική/ Ορεινή	19.77	516

7	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Τοπική Κοινότητα Καραβοστάμου	54010204	Νησιωτική/ Ορεινή	8.47	499
8	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Τοπική Κοινότητα Μαγγανίτου	54010205	Νησιωτική/ Ορεινή	14.64	180
9	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Τοπική Κοινότητα Φραντάτου	54010206	Νησιωτική/ Ορεινή	17.61	608
10	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Δημοτική Κοινότητα Ραχών	54010301	Νησιωτική/ Ορεινή	43.93	1125
11	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Τοπική Κοινότητα Αγίου Πολυκάρπου	54010302	Νησιωτική/ Ορεινή	20.11	757
12	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Τοπική Κοινότητα Καρκιναγρίου	54010303	Νησιωτική/ Ορεινή	36.86	281
13	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΟΡΣΕΩΝ	Ψευδοδημοτική κοινότητα Φούρνων	5402	Νησιωτική/ Ορεινή	45.88	1459
14	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Δημοτική Κοινότητα Σαμίων	56010101	Νησιωτική/ Ορεινή	9.63	6251
15	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Αγίου Κωνσταντίνου	56010102	Νησιωτική/ Ορεινή	1.29	369
16	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Αμπέλου	56010103	Νησιωτική/ Ορεινή	12.21	309
17	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Δημοτική Κοινότητα Βαθέος	56010104	Νησιωτική/ Ορεινή	44.39	3147
18	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Βουρλιωτών	56010105	Νησιωτική/ Ορεινή	18.55	501
19	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Κοκκαρίου	56010106	Νησιωτική/ Ορεινή	11.94	1060

20	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Μανολατών	56010107	Νησιωτική/ Ορεινή	5.65	131
21	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Παλαιοκάστρου	56010108	Νησιωτική/ Ορεινή	20.68	707
22	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Σταυρινίδων	56010109	Νησιωτική/ Ορεινή	2.60	42
23	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Δημοτική Κοινότητα Πυθαγορείου	56010401	Νησιωτική	5.39	1500
24	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Κουμαραδαίων	56010402	Νησιωτική/ Ορεινή	8.86	130
25	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Μαυρατζαίων	56010403	Νησιωτική/ Ορεινή	7.87	301
26	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Μεσογείου	56010404	Νησιωτική/ Ορεινή	14.36	109
27	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Μύλων	56010405	Νησιωτική	10.59	248
28	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Δημοτική Κοινότητα Μυτιληνίων	56010406	Νησιωτική	35.09	2107
29	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Δημοτική Κοινότητα Παγώνδου	56010407	Νησιωτική/ Ορεινή	33.75	1395
30	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Πανδρόσου	56010408	Νησιωτική/ Ορεινή	10.87	110
31	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Πύργου	56010409	Νησιωτική/ Ορεινή	12.17	419
32	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Σπαθαράϊων	56010410	Νησιωτική/ Ορεινή	15.79	337
33	ΣΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Δημοτική Κοινότητα Χώρας	56010411	Νησιωτική	10.90	1340

34	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Δημοτική Κοινότητα Καρλοβασίων	56010201	Νησιωτική/ Ορεινή	21.33	6869
35	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Αγίων Θεοδώρων	56010202	Νησιωτική/ Ορεινή	2.96	123
36	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Δρακαίων	56010203	Νησιωτική/ Ορεινή	10.17	112
37	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Καστανέας	56010204	Νησιωτική/ Ορεινή	6.13	164
38	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Κονταϊκών	56010205	Νησιωτική/ Ορεινή	6.91	350
39	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Κοντακαϊκών	56010206	Νησιωτική/ Ορεινή	8.33	962
40	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Κοσμαδαίων	56010207	Νησιωτική/ Ορεινή	13.29	91
41	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Λέκας	56010208	Νησιωτική/ Ορεινή	5.81	419
42	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Πλατάνου	56010209	Νησιωτική/ Ορεινή	11.62	396
43	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Υδρούσσης	56010210	Νησιωτική/ Ορεινή	14.08	369
44	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Δημοτική Κοινότητα Μαραθοκάμπου	56010301	Νησιωτική/ Ορεινή	47.90	1900
45	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Καλλιθέας	56010302	Νησιωτική/ Ορεινή	17.54	136
46	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Κουμαϊκών	56010303	Νησιωτική/ Ορεινή	8.77	376

47	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Νεοχωρίου	56010304	Νησιωτική/Ορεινή	6.48	62
48	ΣΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	Τοπική Κοινότητα Σκουραϊκών	56010305	Νησιωτική/Ορεινή	6.20	135

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην εξυπηρέτηση και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής. Οι εν λόγω παρεμβάσεις παρέχονται δωρεάν στο ευρύ κοινό, ή η όποια χρηματική συνεισφορά από το κοινό καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, δεν μεταβάλλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία.

Τονίζεται ότι **άυλες πράξεις** χαρακτηρίζονται οι πράξεις που αφορούν σε ήπιες παρεμβάσεις όπως μεταφορά τεχνογνωσίας/έρευνα/υιοθέτηση απαιτήσεων προτύπων-πιστοποίηση κ.ά., αλλά και γενικότερα παρεμβάσεις (όπως μελέτες, έρευνες κ.λπ.) πλην εκείνων της υλικοτεχνικής υποδομής (όπως κατασκευές τεχνικών έργων, αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και μηχανημάτων, κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι, για τις προτεινόμενες πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού η μη ύπαρξη οριστικής μελέτης.

Για δυνητικούς δικαιούχους οι οποίοι ακολουθούν διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων για την ανάθεση των έργων, οι δαπάνες «L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου» και «L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου», είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση που δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια.

Αναλυτικότερα, οι υπο-παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν, μέσω των τοπικών στρατηγικών, όσον αφορά σε δημοσίου χαρακτήρα παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

Γ. Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικόι σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κ.λπ.)

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που στοχεύουν στη δημιουργία/εκσυγχρονισμός υποδομών ή/και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του ΤΠ.

Ενδεικτικές δράσεις της Υπό-παρέμβασης 3.1 είναι οι ακόλουθες:

- Ενίσχυση της υποδομής των υφιστάμενων και δημιουργία νέων βρεφικών και παιδικών σταθμών, Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, Κέντρων διημέρευσης ΑμεΑ, Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων κ.ά.
- Ανακαίνιση και επέκταση των εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης για την κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών του τοπικού πληθυσμού. Παροχή ιατρικού εξοπλισμού και προμηθειών για τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης. Δημιουργία κινητών ιατρείων υγείας για την πρόσβαση σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές εντός της περιοχής παρέμβασης.

- Ανάπτυξη και βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων σταδίων, αθλητικών αιθουσών και υπαίθριων χώρων αναψυχής, για την προώθηση της σωματικής άσκησης και του υγιεινού τρόπου ζωής.
- Κατασκευή ή ανακαίνιση αθλητικών εγκαταστάσεων, όπως κοινοτικές παιδικές χαρές, αθλητικά γήπεδα και κλειστά γυμναστήρια.
- Παροχή εξοπλισμού και πόρων για διάφορες αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες για την κάλυψη διαφορετικών ηλικιακών ομάδων και ενδιαφερόντων.
- Δημιουργία πολιτιστικών κέντρων που χρησιμεύουν ως κόμβοι καλλιτεχνικής έκφρασης, πολιτιστικών δραστηριοτήτων, κοινοτικών εκδηλώσεων, διαπολιτισμικού διαλόγου κλπ.
- Δημιουργία εργαστηρίων πληροφορικής ή κοινοτικών κέντρων εξοπλισμένων με υπολογιστές.
- Δημιουργία χώρων για υπαίθρια αθλήματα, πικνίκ, συγκεντρώσεις και κοινοτικές εκδηλώσεις για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και του ενεργού τρόπου ζωής.
- Δημιουργία κέντρων νεολαίας ή κοινοτικών χώρων που παρέχουν ένα ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον για τους νέους να συνδεθούν, να μάθουν και να αναπτύξουν πολύτιμες δεξιότητες.

Ποσοστό Επιχορήγησης: στο 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000,00 € ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στα Κεφάλαια 4 και 5 της πρόσκλησης. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει το ποσό των **τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000,00€), και έως 20.000€ για άυλες πράξεις** σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770). Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης. Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο. Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του άρθρου 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770), υπό την προϋπόθεση διαθεσιμότητας των πόρων της πρόσκλησης .

Διευκρινίζεται ότι στα πλαίσια της παρούσας υπο-παρέμβασης, εφόσον η πράξη αφορά σε κτιριακές υποδομές, προτεραιότητα θα δοθεί στην αξιοποίηση υφιστάμενου κτιριακού δυναμικού και δύναται να καλυφθούν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής

- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- **ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων).**

Δικαιούχοι:

- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και οι φορείς τους .
- Υφιστάμενα ή υπό ίδρυση Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ του Νομού Σάμου
- Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, όπως οι εφορείες αρχαιοτήτων, ή τοπικοί σύλλογοι / οργανώσεις/ιδιωτικοί φορείς.

Έδρα των φορέων πρέπει να είναι εντός της περιοχής παρέμβασης ή και εκτός αυτής με την προϋπόθεση ότι οι φορείς αυτοί δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα φυσικά πρόσωπα καθώς οι ΟΤΔ ή μέλος αυτών σύμφωνα με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται σε κάθε τοπικό πρόγραμμα ΟΤΔ ΚΑΙ σύμφωνα με τον περιορισμό των υποπαρεμβάσεων .

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

Δ. Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που στοχεύουν στη δημιουργία υποδομών ή/και υπηρεσιών για την καταπολέμηση της φτώχειας, την κοινωνική ένταξη και την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού κατηγοριών πολιτών, συμπεριλαμβανομένων και των προσφύγων και μεταναστών. Οι πράξεις πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του ΤΠ.

Ενδεικτικές δράσεις της Υπό-παρέμβασης 3.2 είναι οι ακόλουθες:

- Δημιουργία εξειδικευμένων κέντρων που παρέχουν ολοκληρωμένη υποστήριξη και υπηρεσίες στα άτομα με αναπηρία.
- Δημιουργία ξενώνων για θύματα ενδοοικογενειακής βίας, παροχή προσωρινής στέγασης, συμβουλευτικής, νομικής βοήθειας και υπηρεσιών αποκατάστασης.
- Δημιουργία κέντρων θεραπείας εθισμού που προσφέρουν συμβουλευτική, θεραπεία, αποτοξίνωση και υπηρεσίες αποκατάστασης για άτομα που αγωνίζονται με τον εθισμό στο αλκοόλ ή τα ναρκωτικά.
- Δημιουργία κέντρων υποδοχής που παρέχουν προσωρινή στέγαση, βασικές ανάγκες και υπηρεσίες υποστήριξης για πρόσφυγες και μετανάστες, συμπεριλαμβανομένης της εκμάθησης γλωσσών, της βοήθειας για την εύρεση εργασίας και του πολιτιστικού προσανατολισμού.
- Δημιουργία εξειδικευμένων κέντρων αποκατάστασης και επανένταξης ανηλίκων παραβατών που παρέχουν προγράμματα εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.
- Δημιουργία Κινητών Μονάδων στήριξης του πληθυσμού σε δυσπρόσιτες και απομονωμένες περιοχές.

- Δράσεις ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας για την αντιμετώπιση σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων όπως ενδοοικογενειακή βία, εξαρτήσεις, παχυσαρκία, ξενοφοβία, προστασία των ζώων κλπ.

Δράσεις ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας για τη διαφορετικότητα, την πολυπολιτισμική κοινωνία, την ένταξη προσφύγων και μεταναστών.

Ποσοστό Επιχορήγησης: στο 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000,00 € ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στα Κεφάλαια 4 και 5 της πρόσκλησης. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει το ποσό των **τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000,00€), και έως 20.000€ για άυλες πράξεις** σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770). Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης. Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο. Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του άρθρου 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770), υπό την προϋπόθεση διαθεσιμότητας των πόρων της πρόσκλησης .

Διευκρινίζεται ότι στα πλαίσια της παρούσας υπο-παρέμβασης, εφόσον η πράξη αφορά σε κτιριακές υποδομές, προτεραιότητα θα δοθεί στην αξιοποίηση υφιστάμενου κτιριακού δυναμικού και δύναται να καλυφθούν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Δικαιούχοι:

- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και οι φορείς τους .
- Υφιστάμενα ή υπό ίδρυση Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ του Νομού Σάμου
- Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, όπως οι εφορείες αρχαιοτήτων, ή τοπικοί σύλλογοι / οργανώσεις/ιδιωτικοί φορείς.

Έδρα των φορέων πρέπει να είναι εντός της περιοχής παρέμβασης ή και εκτός αυτής με την προϋπόθεση ότι οι φορείς αυτοί δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα φυσικά πρόσωπα καθώς οι

ΟΤΔ ή μέλος αυτών σύμφωνα με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται σε κάθε τοπικό πρόγραμμα ΟΤΔ ΚΑΙ σύμφωνα με τον περιορισμό των υποπαρεμβάσεων .

Ως Φορείς Δημόσιου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

Ε. Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις τοπικών υποδομών μικρής κλίμακας όπως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης εντός οικισμών και επισκευή και ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων, για την εγκατάσταση τοπικών υπηρεσιών εξυπηρέτησης του τοπικού πληθυσμού.

Ενδεικτικές δράσεις της Υπό-παρέμβασης 4.1 είναι οι ακόλουθες:

- Εγκατάσταση ραμπών, ανελκυστήρων, κιγκλιδωμάτων για την εξασφάλιση καλύτερης προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία σε δημόσια κτίρια και κοινόχρηστους χώρους.
- Επισκευή και συντήρηση των υφιστάμενων συστημάτων ύδρευσης για την εξασφάλιση αξιόπιστης και συνεχούς παροχής νερού για τα νοικοκυριά. Εγκατάσταση συστημάτων φιλτραρίσματος και καθαρισμού νερού για τη βελτίωση της ποιότητας του νερού.
- Αναβαθμίσεις ενεργειακής απόδοσης δημόσιων κτιρίων για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας με την εγκατάσταση ηλιακών συλλεκτών ή άλλων συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Εγκατάσταση ευρυζωνικής σύνδεσης στο διαδίκτυο σε δημόσιους χώρους και κοινοτικά κέντρα για την ενίσχυση της ψηφιακής πρόσβασης και επικοινωνίας.

Σημειώνεται, ότι στο πλαίσιο υλοποίησης των παραπάνω υποδομών, δύναται να εκτελεστούν εργασίες/φυσικό αντικείμενο εκτός οικισμού, μόνο στην περίπτωση που στοχεύουν αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων των οικισμών.

Ποσοστό Επιχορήγησης: στο 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών/προσφύγων

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000,00 € ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στα Κεφάλαια 4 και 5 της παρούσας πρόσκλησης. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει το ποσό των **τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000,00€), και έως 20.000€ για άυλες πράξεις**, σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770). Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και

παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης. Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο. Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του άρθρου 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770), υπό την προϋπόθεση διαθεσιμότητας των πόρων της πρόσκλησης.

Διευκρινίζεται ότι στα πλαίσια της παρούσας υπο-παρέμβασης, εφόσον η πράξη αφορά σε κτιριακές υποδομές, προτεραιότητα θα δοθεί στην αξιοποίηση υφιστάμενου κτιριακού δυναμικού και δύναται να καλυφθούν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης οδών, εκτός αν αφορούν δαπάνες αποκατάστασης του οδοστρώματος, όπως στις περιπτώσεις πράξεων που αφορούν σε εγκατάσταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης.

Επισημαίνεται ότι είναι υποχρεωτική η ασφατόστρωση ή η τσιμεντόστρωση των οδών.

Δικαιούχοι:

- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και οι φορείς τους.
- Υφιστάμενα ή υπό ίδρυση Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ του Νομού Σάμου
- Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, όπως οι εφορείες αρχαιοτήτων.

Ε. Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές αναψυχής, ανάπλασης οικισμών/περιοχών, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας, όπως σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κ.λπ.

Ενδεικτικές δράσεις της Υπό-παρέμβασης 4.2 είναι οι ακόλουθες:

- Εγκατάσταση εξοπλισμού και ανέσεων για διάφορες ψυχαγωγικές δραστηριότητες.
- Ανάπτυξη ή βελτίωση πάρκων, κήπων και χώρων πρασίνου για την παροχή χώρων αναψυχής για τον τοπικό πληθυσμό και τους επισκέπτες.
- Κατασκευή παιδικών χαρών, αστικών κήπων, εκδρομικών χώρων και υπαίθριου εξοπλισμού γυμναστικής για την προώθηση του ενεργού τρόπου ζωής.
- Δημιουργία κέντρων τουριστικών πληροφοριών ή περιπτέρων για την παροχή πληροφοριών στους επισκέπτες σχετικά με τοπικά αξιοθέατα, εκδηλώσεις και υπηρεσίες (Info points), με τη δημιουργία και την ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών ή εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα που προσφέρουν τουριστικές πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο και διαδραστικούς χάρτες.
- Τοποθέτηση σήμανσης σε πολλές γλώσσες.

- Ανάπτυξη διαδραστικών και φιλικών προς το χρήστη ψηφιακών συστημάτων εύρεσης δρόμων για να βοηθήσουν τους επισκέπτες να εξερευνήσουν την περιοχή.
- Δημιουργία ή ενίσχυση δημόσιων χώρων συγκέντρωσης, όπως πλατείες, για τη διευκόλυνση κοινοτικών εκδηλώσεων, αγορών ή πολιτιστικών δραστηριοτήτων.
- Εγκατάσταση καθισμάτων, δομών σκίασης και δημόσιας τέχνης για την ενίσχυση της άνεσης και της ελκυστικότητας των κοινόχρηστων χώρων.
- Ανάπτυξη ειδικών ποδηλατοδρόμων, προγραμμάτων κοινής χρήσης ποδηλάτων και εγκαταστάσεων ενοικίασης ποδηλάτων για την προώθηση βιώσιμων μεταφορών και τουρισμού.
- Εγκατάσταση σχαρών ποδηλάτων και χώρων στάθμευσης για την ενθάρρυνση του ποδηλάτου ως μέσου μεταφοράς.
- Βελτίωση της υπάρχουσας ποδηλατικής υποδομής, συμπεριλαμβανομένης της σήμανσης, της οδικής σήμανσης και των μέτρων ασφαλείας, για να εξασφαλιστεί ένα φιλικό προς τους ποδηλάτες περιβάλλον.

Ποσοστό Επιχορήγησης: στο 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών/προσφύγων

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000,00 € ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στα Κεφάλαια 4 και 5 της παρούσας πρόσκλησης. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει το ποσό των **τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000,00€), και έως 20.000€ για άυλες πράξεις**, σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770). Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης. Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο. Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του άρθρου 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770), υπό την προϋπόθεση διαθεσιμότητας των πόρων της πρόσκλησης.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που στοχεύουν στη δημιουργία/εκσυγχρονισμό υποδομών ή/και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του ΤΠ.

1. Διευκρινίζεται ότι στα πλαίσια της παρούσας υπο-παρέμβασης, εφόσον η πράξη αφορά σε κτιριακές υποδομές, προτεραιότητα θα δοθεί στην αξιοποίηση υφιστάμενου κτιριακού δυναμικού.

2. Κατά προτεραιότητα θα ενισχυθούν παρεμβάσεις που προάγουν τη βιοκλιματική αναβάθμιση δημόσιων κοινόχρηστων χώρων ή την περιβαλλοντική αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό υποδομών, και δύναται να καλυφθούν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου

- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης οδών, εκτός αν αφορούν δαπάνες αποκατάστασης του οδοστρώματος, όπως στις περιπτώσεις πράξεων που αφορούν σε εγκατάσταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης.

Επισημαίνεται ότι είναι υποχρεωτική η ασφαλοστρωση ή η τσιμεντόστρωση των οδών.

Δικαιούχοι:

- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και οι φορείς τους .
- Υφιστάμενα ή υπό ίδρυση Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ του Νομού Σάμου
- Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, όπως οι εφορείες αρχαιοτήτων, ή τοπικοί σύλλογοι / οργανώσεις/ιδιωτικοί φορείς.

Έδρα των φορέων πρέπει να είναι εντός της περιοχής παρέμβασης ή και εκτός αυτής με την προϋπόθεση ότι οι φορείς αυτοί δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα φυσικά πρόσωπα καθώς οι ΟΤΑ ή μέλος αυτών σύμφωνα με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται σε κάθε τοπικό πρόγραμμα ΟΤΑ ΚΑΙ σύμφωνα με τον περιορισμό των υπο-παρεμβάσεων .

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

ΣΤ. Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε διενέργεια πολιτιστικών εκδηλώσεων. Ειδικότερα, επιλέξιμες είναι κατά προτεραιότητα οι εκδηλώσεις οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση του ΤΠ, αποδεδειγμένα συμβάλουν στην τοπική στρατηγική.

Ενδεικτικές δράσεις της Υπό-παρέμβασης 5.1 είναι οι ακόλουθες:

- **Ενίσχυση τοπικών πολιτιστικών εκδηλώσεων:**

Η παρέμβαση αφορά σε διάφορα πολιτιστικά φεστιβάλ, εκθέσεις και παραστάσεις για την προβολή της πλούσιας κληρονομιάς, των παραδόσεων και των καλλιτεχνικών εκφράσεων της τοπικής κοινότητας. Οι εκδηλώσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν μουσικές συναυλίες, παραστάσεις χορού, θεατρικές παραστάσεις, εκθέσεις τέχνης και παρουσιάσεις παραδοσιακών τεχνών. Προτεραιότητα θα δοθεί σε δράσεις με τη συμμετοχή τοπικών καλλιτεχνών, τεχνιτών και πολιτιστικών ομάδων για τη διατήρηση και προώθηση της μοναδικής πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής. Μεταξύ των εκδηλώσεων μπορούν να ενταχθούν και εκείνες που έχουν σκοπό την ανάδειξη της τοπικής γαστρονομίας και την προώθηση της

κατανάλωσης τοπικών προϊόντων. Θα ενθαρρυνθούν οι τοπικοί αγρότες, παραγωγοί και πωλητές τροφίμων να συμμετέχουν, παρουσιάζοντας τα προϊόντα και τις παραδοσιακές συνταγές τους.

Μέσω των πολιτιστικών εκδηλώσεων μπορεί ν' αναδειχτεί η πλούσια ιστορία της περιοχής, να αναδειχτούν προσωπικότητες με εξέχουσα συμβολή στα γράμματα και τις τέχνες (π.χ. Πυθαγόρας), να υπάρξει σύνδεση με παραδοσιακές μορφές τέχνης (π.χ. αγγειοπλαστική), αλλά και με ήθη, έθιμα και θρησκευτικές γιορτές.

- **Ενίσχυση αθλητικών γεγονότων:**

Αθλητικοί διαγωνισμοί, τουρνουά και δραστηριότητες αναψυχής μπορούν να ενταχθούν στην παρέμβαση, που στοχεύει στην ενεργό συμμετοχή και την προώθηση ενός υγιεινού τρόπου ζωής. Οι εκδηλώσεις μπορεί να περιλαμβάνουν αγώνες ποδοσφαίρου, τουρνουά μπάσκετ, μαραθώνιους αγώνες, αθλήματα στην παραλία και άλλες σωματικές δραστηριότητες κατάλληλες για όλες τις ηλικιακές ομάδες. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη δημιουργία αθλητικών ευκαιριών χωρίς αποκλεισμούς για άτομα με αναπηρία, εξασφαλίζοντας την προσβασιμότητα και την υποστήριξη που απαιτείται.

- **Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και συμμετοχικότητας:**

Ιδιαίτερης βαρύτητας είναι και οι παρεμβάσεις για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και ένταξης στην κοινότητα. Θα ενθαρρυνθούν συνεργατικά σχέδια που περιλαμβάνουν διαφορετικές κοινωνικές ομάδες, όπως κοινές παραστάσεις από ντόπιους και μετανάστες καλλιτέχνες, αθλητικές δραστηριότητες χωρίς αποκλεισμούς για άτομα με αναπηρία και διαγενεακά προγράμματα που φέρνουν κοντά νέους και ηλικιωμένους. Οι πρωτοβουλίες αυτές αποσκοπούν στη γεφύρωση των διαφορών, την προώθηση της κατανόησης και τη δημιουργία μιας αίσθησης του ανήκειν για όλους τους κατοίκους της περιοχής παρέμβασης.

Ποσοστό Επιχορήγησης: στο 75% δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831, διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που ο δικαιούχος συνιστά επιχείρηση κατά τους ορισμούς του εν λόγω Κανονισμού, δεν μπορεί να λάβει ενίσχυση ή σσωνος σημασίας που υπερβαίνει το ποσό των 300.000,00€ ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο 3 ετών. Το γεγονός λήψης ενίσχυσης ελέγχεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, σύμφωνα με τους ορισμούς του εν λόγω Κανονισμού.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η Ανάδειξη & διατήρηση της υλικής & άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **20.000€ για άυλες πράξεις**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στα Κεφάλαια 4 και 5 της παρούσας πρόσκλησης.

Διευκρινίζεται ότι στα πλαίσια της παρούσας υπο-παρέμβασης δύναται να καλυφθούν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.08 Οργάνωση Πολιτιστικών Δρώμενων
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων).

Η δαπάνη για την ενοικίαση χημικών τουαλετών στον χώρο της εκδήλωσης για την εξυπηρέτηση των παρευρισκόμενων, είναι επιλέξιμη μόνο αν συμπεριλαμβάνει πρόβλεψη και για τουαλέτα ΑΜΕΑ.

Δικαιούχοι:

- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και οι φορείς τους .
- Υφιστάμενα ή υπό ίδρυση Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ του Νομού Σάμου
- Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, όπως οι εφορείες αρχαιοτήτων, ή τοπικοί σύλλογοι / οργανώσεις/ιδιωτικοί φορείς.

Έδρα των φορέων πρέπει να είναι εντός της περιοχής παρέμβασης ή και εκτός αυτής με την προϋπόθεση ότι οι φορείς αυτοί δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα φυσικά πρόσωπα καθώς οι ΟΤΔ ή μέλος αυτών σύμφωνα με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται σε κάθε τοπικό πρόγραμμα ΟΤΔ ΚΑΙ σύμφωνα με τον περιορισμό των υπο-παρεμβάσεων .

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

Ζ. Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε αποκατάσταση, αναβάθμιση και ανάδειξη των πολιτιστικών τοπικών στοιχείων της περιοχής.

Ενδεικτικές δράσεις της Υπό-παρέμβασης 5.2 είναι οι ακόλουθες:

- **Καταγραφή, διάσωση και ανάδειξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς:**

Καταγραφή, ψηφιακή αποτύπωση και ανάδειξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς π.χ. παραδοσιακές αγροτικές πρακτικές, τοπικό τραγούδι, χοροί, ήθη και έθιμα, παραδόσεις κλπ. Χαρακτηριστικά είναι τα έθιμα των οβίδων ή τουφεκιών, της κούνιας στη Σάμο το Πάσχα, του Σωρού ή Αφανού στην Ικαρία, του Άη Γιάννη του Κλήδονα, του Κάδη τις Απόκριες κ.ά.

Δημιουργία και διάδοση ψηφιακού υλικού, όπως διαδικτυακές βάσεις δεδομένων, αποθετήρια εικονικές εκθέσεις και διαδραστικές πλατφόρμες, για την αύξηση της πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με την άυλη πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής και την προσέλκυση ευρύτερου κοινού.

Δημιουργία επισκέψιμων χώρων ανάδειξης της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, με έμφαση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ. Η ενέργεια περιλαμβάνει έργα που αφορούν στη δημιουργία και αναβάθμιση επισκέψιμων χώρων, συμπεριλαμβανομένου του περιβάλλοντα χώρου, και θα βελτιώνουν την προσβασιμότητα, συμβάλλοντας στη δημιουργία διαδρομών και μετουσιώνοντας το πολιτιστικό απόθεμα και την άυλη κληρονομιά σε σύγχρονο τουριστικό προϊόν.

- **Καταγραφή, διάσωση και ανάδειξη της υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς:**

Καταγραφή, μελέτη, αποκατάσταση, προστασία, ψηφιακή αποτύπωση και ανάδειξη στοιχείων υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς που συνδέονται με:

Α) Γεωργικά και βιομηχανικά μνημεία που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς της Σάμου, όπως μύλοι, πηγάδια, στέρνες, κρήνες, αναβαθμίδες, αλώνια, υδραγωγεία,

υφαντουργεία, γέφυρες, βυρσοδεψεία, πατητήρια και λιθόστρωτοι δρόμοι. Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να γίνουν με σεβασμό στην ιστορική και πολιτιστική σημασία και την αρχιτεκτονική τους ακεραιότητα.

Β) Ιστορικά- Πολιτιστικά μνημεία, συμπεριλαμβανομένων των Θρησκευτικών.

Ενίσχυση πρωτοβουλιών για την έκδοση βιβλίων, άρθρων, ενημερωτικών εντύπων και λοιπού έντυπου υλικού για την ανάδειξη της υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Δημιουργία και διάδοση ψηφιακού υλικού, όπως διαδικτυακές βάσεις δεδομένων, αποθετήρια εικονικές εκθέσεις και διαδραστικές πλατφόρμες, για την αύξηση της πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με την υλική πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής και την προσέλκυση ευρύτερου κοινού.

Δημιουργία επισκέψιμων χώρων ανάδειξης της υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς, με έμφαση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ. Η ενέργεια περιλαμβάνει έργα που αφορούν στη δημιουργία και αναβάθμιση επισκέψιμων χώρων, συμπεριλαμβανομένου του περιβάλλοντα χώρου, και θα βελτιώνουν την προσβασιμότητα, συμβάλλοντας στη δημιουργία διαδρομών και μετουσιώνοντας το πολιτιστικό απόθεμα και την υλική κληρονομιά σε σύγχρονο τουριστικό προϊόν.

- **Υποστήριξη πολιτιστικών φορέων:**

Ενίσχυση των τοπικών πολιτιστικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων θεατρικών ομάδων, ωδείων, πολιτιστικών κέντρων, αγροτικών μουσείων και άλλων μουσείων (π.χ. εθνομολογικών, λαϊκής τέχνης, παραδοσιακής ζωής κ.ά.), για την προμήθεια υλικοτεχνικής υποδομής.

Προτεραιότητα θα δοθεί σε παρεμβάσεις σε μνημεία και κτήρια τα οποία: α) βρίσκονται πάνω σε διαδρομές εναλλακτικού τουρισμού και πολιτισμού, που έχουν σχεδιαστεί από την ΟΤΔ και β) είναι υφιστάμενα και σ' αυτά θα αναπτυχθούν δραστηριότητες ανοιχτές στο κοινό.

Ποσοστό Επιχορήγησης: στο 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000,00 € ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στα Κεφάλαια 4 και 5 της παρούσας πρόσκλησης. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει το ποσό των **τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000,00€), και έως 20.000€ για άυλες πράξεις**, σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770). Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης. Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο. Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του άρθρου 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770), υπό την προϋπόθεση διαθεσιμότητας των πόρων της πρόσκλησης.

Διευκρινίζεται ότι στα πλαίσια της παρούσας υπο-παρέμβασης η σύσταση των συλλογικών φορέων, ΜΚΟ κλπ. (βάσει καταστατικού) θα πρέπει να έχει γίνει τουλάχιστον ένα χρόνο πριν την προκήρυξη για δράσεις που αφορούν στην αξιοποίηση ιδιωτικών κτηρίων δύναται να καλυφθούν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Η δαπάνη για την ενοικίαση χημικών τουαλετών στον χώρο της εκδήλωσης για την εξυπηρέτηση των παρευρισκόμενων, είναι επιλέξιμη μόνο αν συμπεριλαμβάνει πρόβλεψη και για τουαλέτα ΑΜΕΑ.

Δικαιούχοι:

- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και οι φορείς τους .
- Υφιστάμενα ή υπό ίδρυση Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ του Νομού Σάμου
- Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, όπως οι εφορείες αρχαιοτήτων, ή τοπικοί σύλλογοι / οργανώσεις/ιδιωτικοί φορείς.

Έδρα των φορέων πρέπει να είναι εντός της περιοχής παρέμβασης ή και εκτός αυτής με την προϋπόθεση ότι οι φορείς αυτοί δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα φυσικά πρόσωπα καθώς οι ΟΤΔ ή μέλος αυτών σύμφωνα με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται σε κάθε τοπικό πρόγραμμα ΟΤΔ ΚΑΙ σύμφωνα με τον περιορισμό των υποπαρεμβάσεων .

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

Η. Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτού.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υπηρεσίες και υποδομές, με σκοπό την αναβάθμιση και ανάδειξη φυσικών τοπίων, όπως θέσεις θέας κ.λπ. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του ΤΠ.

Ενδεικτικές δράσεις της Υπό-παρέμβασης 6.1 είναι οι ακόλουθες:

- Παρεμβάσεις αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος και δημιουργία χώρων αναψυχής σε περιοχές κυρίως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, με σεβασμό σε αυτό (π.χ. αλσύλλια, εξοπλισμός όπως παγκάκια, κάδοι απορριμμάτων κλπ.).
- Δημιουργία θέσεων θέας και παρατήρησης κατά μήκος διαδρομών (π.χ. πεζοπορικών, ποδηλατικών κλπ.).
- Βελτίωση ή/και χάραξη και σήμανση μονοπατιών πεζοπορίας, αναρρίχησης, ποδηλασίας βουνού κ.ά.
- Καθορισμός και διαμόρφωση σημείων παρατήρησης πουλιών, διασφαλίζοντας ότι είναι καλά συντηρημένα και προσβάσιμα στους επισκέπτες.

- Τοποθέτηση σήμανσης και ενημερωτικών πινακίδων σε βασικές τοποθεσίες για την ενημέρωση των επισκεπτών σχετικά με την τοπική βιοποικιλότητα και το φυσικό περιβάλλον.
- Δράσεις ανάδειξης των ιδιαίτερων φυσικών στοιχείων της περιοχής, όπως φαράγγια, σπήλαια κ.ά. και δημιουργία χώρων επισκεψιμότητας.
- Δημιουργία χώρων προβολής και ανάδειξης της βιοποικιλότητας και του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής, με έμφαση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ. Η ενέργεια περιλαμβάνει έργα που αφορούν στη δημιουργία και αναβάθμιση επισκέψιμων χώρων, συμβάλλοντας στη δημιουργία διαδρομών και μετουσιώνοντας το περιβαλλοντικό απόθεμα σε σύγχρονο τουριστικό προϊόν.

Ποσοστό Επιχορήγησης: στο 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Προστασία & ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος .

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στα Κεφάλαια 4 και 5 της πρόσκλησης. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει το ποσό των **τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000,00€), και έως 20.000€ για άυλες πράξεις** σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770). Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.

Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο. Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του άρθρου 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770), υπό την προϋπόθεση διαθεσιμότητας των πόρων της πρόσκλησης .

Διευκρινίζεται ότι στα πλαίσια της παρούσας υπο-παρέμβασης δύναται να καλυφθούν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων).

Δικαιούχοι:

- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού κα οι φορείς τους .
- Υφιστάμενα ή υπό ίδρυση Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ του Νομού Σάμου
- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, όπως οι εφορείες αρχαιοτήτων, ή τοπικοί σύλλογοι / οργανώσεις/ιδιωτικοί φορείς.

- Τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δηmosίου ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και αρμόδιοι φορείς όπως ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας .

Έδρα των φορέων πρέπει να είναι εντός της περιοχής παρέμβασης ή και εκτός αυτής με την προϋπόθεση ότι οι φορείς αυτοί δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα φυσικά πρόσωπα καθώς οι ΟΤΔ ή μέλος αυτών σύμφωνα με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται σε κάθε τοπικό πρόγραμμα ΟΤΔ ΚΑΙ σύμφωνα με τον περιορισμό των υποπαρεμβάσεων .

Ως Φορείς Δημόσιου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

Θ. Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές, με σκοπό την πρόληψη των κινδύνων από φυσικές καταστροφές, όπως πλημμύρες και πυρκαγιές. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του ΤΠ.

Ενδεικτικές δράσεις της Υπό-παρέμβασης 6.2 είναι οι ακόλουθες:

- **Έργα υποδομής**

Μικρά αντιπλημμυρικά έργα (π.χ. κατασκευή μικρών λίθινων αναβαθμίδων σε εποχικά ρέματα).

Μικρά έργα αντιπυρικής προστασίας σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές (π.χ. κρουνοί, αυτόματα συστήματα πυρόσβεσης, δεξαμενές κ.ά).

Ενίσχυση της ευστάθειας των πρανών και πρόληψη των κατολισθήσεων μέσω πράσινης υποδομής.

Αποκατάσταση σημείων ιδιαίτερης περιβαλλοντικής αξίας έπειτα από φυσικές καταστροφές.

- **Ενίσχυση φορέων και εθελοντικών ομάδων πολιτικής προστασίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών**

Ενίσχυση ή/και δημιουργία εθελοντικών ομάδων πολιτικής προστασίας

Ενίσχυση φορέων και εθελοντικών ομάδων πολιτικής προστασίας με τον απαραίτητο εξοπλισμό, μέσα ατομικής προστασίας, οχήματα κ.ά.

Κατάρτιση σχεδίων πρόληψης δασικών πυρκαγιών, πλημμυρών και λοιπών έκτακτων αναγκών που συνδέονται με φυσικές καταστροφές

Ενέργειες επιμόρφωσης και εκπαίδευσης των φορέων και εθελοντικών ομάδων πολιτικής προστασίας

- **Ενέργειες ευαισθητοποίησης**

Ευαισθητοποίηση των πολιτών για συμμετοχή σε εθελοντικές ομάδες αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών από φυσικές καταστροφές.

Ευαισθητοποίηση σχετικά με τον αντίκτυπο των πλαστικών αποβλήτων και προώθηση υπεύθυνων πρακτικών διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης και της μείωσης των πλαστικών μίας χρήσης.

Οργάνωση δράσεων στη φύση για την προώθηση της αίσθησης εκτίμησης του φυσικού περιβάλλοντος και της αξίας αυτού με παράλληλες φιλοπεριβαλλοντικές δραστηριότητες.

Διοργάνωση εκστρατειών καθαρισμού περιοχών με τη συμμετοχή τοπικών κοινοτήτων, εθελοντών και περιβαλλοντικών οργανώσεων για την αντιμετώπιση του ζητήματος της ρύπανσης.

Ποσοστό Επιχορήγησης: στο 100% δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000,00 € ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στα Κεφάλαια 4 και 5 της πρόσκλησης. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει το ποσό των **τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000,00€), και έως 20.000€ για άυλες πράξεις** σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770). Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης. Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο. Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του άρθρου 7 της ΥΑ 39443/2025 (Β' 770), υπό την προϋπόθεση διαθεσιμότητας των πόρων της πρόσκλησης.

Διευκρινίζεται ότι στα πλαίσια της παρούσας υπο-παρέμβασης δύναται να καλυφθούν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου.
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων).

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού κα οι φορείς τους.
- Υφιστάμενα ή υπό ίδρυση Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ του Νομού Σάμου
- Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, όπως οι εφορείες αρχαιοτήτων, ή τοπικοί σύλλογοι / οργανώσεις/ιδιωτικοί φορείς.
- Τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και αρμόδιοι φορείς όπως ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Έδρα των φορέων πρέπει να είναι εντός της περιοχής παρέμβασης ή και εκτός αυτής με την προϋπόθεση ότι οι φορείς αυτοί δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα φυσικά πρόσωπα καθώς οι ΟΤΔ ή μέλος αυτών σύμφωνα με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται σε κάθε τοπικό πρόγραμμα ΟΤΔ ΚΑΙ σύμφωνα με τον περιορισμό των υποπαρεμβάσεων .

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

2. ΔΕΙΚΤΕΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν σε κάθε προκηρυσσόμενη υπο-παρέμβαση, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Πίνακας 1: Δείκτες αποτελέσματος

Δείκτης αποτελέσματος	Περιγραφή Δείκτη	Υπο-παρεμβάσεις που αφορά	Τρόπος Συμπλήρωσης
R.41	Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ	Π3-77-4.1-3.1, Π3-77-4.1-4.1, Π3-77-4.1-4.2, Π3-77-4.1-5.1, Π3-77-4.1-5.2,	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ (*)
R.42	Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης: Αριθμός ατόμων που καλύπτονται από έργα κοινωνικής ένταξης που λαμβάνουν στήριξη	Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
R.27	Αριθμός πράξεων που συμβάλλουν στους στόχους περιβαλλοντικής βιωσιμότητας	Π3-77-4.1-6.1, Π3-77-4.1-6.2	ΑΥΤΟΜΑΤΑ

* Συμπληρώνεται ο πληθυσμός της Δημοτικής/Τοπικής Κοινότητας που αφορά η πράξη

3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται **ενδεικτικά** σε **1.228.000,00€** με την παρούσα πρόσκληση και κατανέμεται ανά υπο-παρέμβαση ως ακολούθως:

Πίνακας 1

A/A	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ(σε €)
(1)	(2)	(3)
1	Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κλπ).	240.000,00€
2	Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών	110.000,00€
3	Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας	200.000,00€

4	Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας	200.000,00€
5	Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων	30.000,00€
6	Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς	48.000,00€
7	Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών	200.000,00€
8	Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές	200.000,00€
	ΣΥΝΟΛΟ	1.228.000,00€

3.2 Η ΟΤΔ (με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ) δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά υπο-παρέμβαση ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας της ΟΤΔ: <https://www.kaek-pesamou.info/>

4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται ανά υπο-παρέμβαση και είναι αυτές οι οποίες συνδέονται μόνο με άμεσο τρόπο με την υλοποίηση της κάθε πράξης.

Ως έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών θεωρείται η **01.01.2023**.

Δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις, των οποίων το φυσικό αντικείμενο **έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή αίτησης στήριξης στην ΟΤΔ**, ανεξάρτητα αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει εκτελέσει ή όχι τις σχετικές πληρωμές. Στο πλαίσιο αυτό δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που το υπολειπόμενο οικονομικό αντικείμενο ανέρχεται σε ποσοστό κάτω του 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης. Επιπροσθέτως, για πράξεις που αφορούν σε ίδρυση δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις για τις οποίες έχει εκδοθεί η σχετική άδεια λειτουργίας ή άλλο αποδεικτικό όπου διαπιστώνεται η λειτουργία της επένδυσης.

4.2 Οι επιλέξιμες δαπάνες και οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στο άρθρο 9 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), και εξειδικεύονται στην υπ' αριθμ. 121173/09-05-2025 εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής» και στην με αριθ. πρωτ. 3506/18-12-2023 (Β' 7144) απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Αρμόδιος Φορέας (Ενδιάμεσος Φορέας) για την εξέταση της επιλεξιμότητας των δαπανών κάθε αίτησης στήριξης είναι η ΟΤΔ Κέντρο Ανάπτυξης, Απασχόλησης & Επαγγελματικής Κατάρτισης & Τεχνολογίας Νομού Σάμου ΑΕ και όταν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων η ΕΥΔ της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

4.3 Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), ενώ η ολοκλήρωση της πράξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 22 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), και την διαδικασία Ι.4.6. του ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύουν.

4.4 Εξέταση στοιχείων κρατικής ενίσχυσης.

- I. Τα έργα δεν πρέπει να ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Εάν δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπίδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων. Η διεπίδότηση μπορεί να αποκλειστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.
- II. Προκειμένου να αποφευχθεί η χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος κατά την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών στο πλαίσιο υλοποίησης έργων, είναι αναγκαίο οι προμήθειες/ υπηρεσίες/ εργολαβίες να πραγματοποιηθούν μέσω ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών.
- III. Σημειώνεται ότι πράξεις που θα υποβληθούν στην παρούσα πρόσκληση, θα αποσταλούν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ για να εξεταστούν διακριτά αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, εφόσον ο αρμόδιος ΕΦ κρίνει ότι ενδεχομένως αποτελούν κρατική ενίσχυση, λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα ανωτέρω και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 και 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 εγκυκλίου με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων». Αν μετά την εξέταση μιας πράξης διαπιστωθεί ότι αποτελεί κρατική ενίσχυση, τότε δεν είναι επιλέξιμη προς ενίσχυση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.
- IV. Οι υπο-παρεμβάσεις που προκηρύσσονται με την παρούσα πρόσκληση, έχουν τοπικό χαρακτήρα και οι επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της εγκατάστασης είναι οριακές, ενώ τα αγαθά ή οι υπηρεσίες παρέχονται σε μια περιορισμένη περιοχή, με αποτέλεσμα να είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη.
- V. Οι αιτήσεις στήριξης θα πρέπει να περιλαμβάνουν δραστηριότητες που έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:
 - α) η δραστηριότητα του δυνητικού δικαιούχου αφορά την παροχή αγαθών και υπηρεσιών σε περιορισμένη γεωγραφική ζώνη επιρροής εντός ενός κράτους μέλους,
 - β) η δραστηριότητα εκτιμάται ότι είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, καθώς τα παρεχόμενα αγαθά και υπηρεσίες απευθύνονται στον τοπικό πληθυσμό,
 - γ) η κρατική χρηματοδότηση της δραστηριότητας θα έχει αμελητέο αντίκτυπο στις αγορές και τους καταναλωτές, καθώς δεν προβλέπεται ότι θα προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη που θα θελήσουν να εγκατασταθούν στην εν λόγω περιοχή, για να παρέχουν τη δραστηριότητα αυτή.
- VI. Επισημαίνεται ότι η δημόσια χρηματοδότηση υποδομών που δεν προορίζονται να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, εξαιρείται καταρχήν από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Συνεπώς οι υποδομές που προορίζονται για δραστηριότητες τις οποίες το κράτος εκτελεί κανονικά κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας, δεν είναι οικονομικής φύσης και κατά συνέπεια δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.
- VII. Η δημόσια χρηματοδότηση δραστηριοτήτων πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς οι οποίες διατίθενται δωρεάν στο ευρύ κοινό, εκπληρώνει έναν απολύτως κοινωνικό και πολιτιστικό σκοπό, του οποίου ο χαρακτήρας είναι μη οικονομικός.

- VIII. Στην παρούσα πρόσκληση μέσω των προκηρυσσόμενων υπο-παρεμβάσεων δεν δύναται να υπάρξει κρατική ενίσχυση υπό τη μορφή αντιστάθμισης, για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (ΥΓΟΣ).

4.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας.

Επί ποινή αποκλεισμού, τα έργα θα πρέπει:

1. να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο,
2. να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη δεικτών των τοπικών προγραμμάτων,
3. να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΣΣ ΚΑΠ σχετικά με το LEADER,
4. να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής,
5. για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, να τηρείται Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 45 του ν. 4412/2016 (Α' 147)
6. να επαληθεύουν το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14Γ της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770),
7. να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και να γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη για την επένδυση νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον,
8. να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού,
9. να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης,
10. να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και δεν χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο,
11. να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία και τη συντήρηση των πράξεων, όπου απαιτείται,
12. να λαμβάνουν υπόψη την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο,
13. να διαθέτουν οριστική μελέτη οι πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,
14. να έχουν ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα,
15. να διασφαλίζουν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, κατά την ανάθεση συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημόσιου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής».

16. Να είναι ενταγμένα στο εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου/Περιφέρειας ή να ενταχθούν σε αυτό, όταν αυτό τροποποιηθεί/εκπονηθεί (βάσει σχετικής απόφασης του Δημοτικού/Περιφερειακού Συμβουλίου).

5 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.1 Για πράξεις που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων υποβάλλεται υποχρεωτικά μαζί με την αίτηση στήριξης και τα λοιπά δικαιολογητικά και προϋπολογισμός της πράξης, υιοθετώντας το συνημμένο Υπόδειγμα της Πρόσκλησης (συνημμένο υπ' αρ. 4 της Πρόσκλησης) και ακολουθώντας τα προβλεπόμενα στον «Οδηγό Απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών» (συνημμένο υπ' αρ. 5 της Πρόσκλησης).

Για πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων υποβάλλεται ο προϋπολογισμός της μελέτης του έργου.

5.2 Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των ενισχυόμενων πράξεων ανά κατηγορία και υπο-παρέμβαση καθορίζεται στο Κεφάλαιο 1 (Περιεχόμενο) της παρούσας.

Για πράξεις που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, εφαρμόζεται ο συνημμένος «Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών», βάσει του οποίου διαμορφώνονται τα επιλέξιμα ποσά των πράξεων ή των επιμέρους δαπανών αυτών. Στο συνημμένο υπ' αρ. 4 της Πρόσκλησης «Υπόδειγμα αιτούμενου προϋπολογισμού», αποτυπώνονται και οι τιμές απλοποιημένου κόστους βάσει της Κατηγορίας «4. Υπηρεσίες - ταβέρνες, παιδικοί σταθμοί κλπ» του «Οδηγού απλοποιημένου κόστους κτιριακών κατασκευών», που εφαρμόζονται εν προκειμένω.

Ο προϋπολογισμός της πράξης που διαμορφώνεται με το πέρας της διαδικασίας διοικητικού ελέγχου της αίτησης στήριξης, αποτελεί τον εγκεκριμένο συνολικό προϋπολογισμό της. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, εκτός των παρακάτω περιπτώσεων που αφορούν σε πράξεις που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων:

α. Όπου, ανακύπτει από σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως αύξηση συντελεστών ΦΠΑ (αφορά και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων), αύξηση των τιμολογίων και αναθεώρηση τιμών των δημοσίων έργων.

β. Όπου, ο δικαιούχος αιτηθεί αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης της πράξης, στο ποσό που αντιστοιχεί στο ΦΠΑ αυτής, σε περίπτωση που ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος και ο δικαιούχος δεν τον είχε υπολογίσει κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης. Η συγκεκριμένη διάταξη δεν αφορά αιτήματα πληρωμής που έχουν ήδη οριστικοποιηθεί στο κατάλληλο πληροφοριακό σύστημα, πριν την υποβολή του σχετικού αιτήματος αύξησης προϋπολογισμού από τον δικαιούχο. Η περίπτωση αυτή αφορά και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων.

γ. Όπου προέκυψε ανάγκη εκτέλεσης εργασιών αρχαιολογικών ερευνών/επίβλεψης ή διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), που δεν είχαν προβλεφθεί στη μελέτη του έργου ή κατέστη αναγκαία η αύξηση της δαπάνης των εργασιών αυτών.

δ. Όπου προέκυψε, από δαπάνη που απαιτείται για την αποκατάσταση βλαβών του έργου που προξενήθηκαν από φυσική καταστροφή, για πράξεις που υλοποιούνται βάσει διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων και έως του αρχικού ποσού ένταξης της πράξης. Η φυσική καταστροφή απαιτείται να έχει πιστοποιηθεί με σχετική απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας.

ε. Δύναται να δικαιολογηθεί περεταίρω αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης, χωρίς αντίστοιχη αύξηση της αρχικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, προκειμένου να κατασκευαστούν επείγοντα έργα που κρίθηκαν αναγκαία, όταν από τις βλάβες που προξενήθηκαν δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια προσώπων ή για πρόκληση σημαντικών ζημιών σε τρίτους ή περαιτέρω σημαντικής βλάβης των έργων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 157 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

- 5.2** Απαραίτητη προϋπόθεση για την αύξηση του επιλέξιμου προϋπολογισμού είναι η ύπαρξη αδιάθετων πόρων στο Τοπικό Πρόγραμμα και η τήρηση των ανωτέρω ορίων του παρόντος. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει τα όρια που καθορίζονται στο Κεφάλαιο 1 (Περιεχόμενο) της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.

Στην παραπάνω περίπτωση, δύναται να μειωθεί το συγκεκριμένο ποσό (μη επιλέξιμη δαπάνη) και να αυξηθεί η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη, με την χρήση του ποσού που θα προκύψει από τις εκπτώσεις κατά τη διαδικασία δημοπράτησης των έργων της πρόσκλησης, ή/και με τη χρήση τυχόν υπερδέσμευσης. Η διαδικασία αυτή μπορεί να ακολουθηθεί μόνο στις περιπτώσεις που η αρμόδια ΟΤΔ δεν έλαβε υπερδέσμευση ή δεν ξεπερνούσε το 110% του προϋπολογισμού της εκάστοτε πρόσκλησης, είτε δοθεί τυχόν πρόσθετη υπερδέσμευση. Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητη η τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους, βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο.

- 5.3** Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του Κεφαλαίου 1 (Περιεχόμενο) της παρούσας, ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη μιας πράξης αποτελεί η διαθεσιμότητα των πόρων της πρόσκλησης.

Αν αυξηθεί ο εγκεκριμένος συνολικός προϋπολογισμός της πράξης, με αποτέλεσμα να ξεπερνά το ποσό του επιλέξιμου συνολικού Π/Υ 400.000,00€ η πράξη θεωρείται μη επιλέξιμη για όλες τις υπο-παρεμβάσεις της πρόσκλησης και 20.000 Π/Υ για τις άυλες, για τις υπο-παρεμβάσεις Π3-77-4.1-3.1, Π3-77-4.1-3.2, Π3-77-4.1-4.1, Π3-77-4.1-4.2, Π3-77-4.1-5.2, Π3-77-4.1-6.1, Π3-77-4.1-6.2 ή το ποσό του επιλέξιμου συνολικού Π/Υ 20.000,00 € για το σύνολο των υποπαρεμβάσεων, τότε το ποσό της αύξησης αποτελεί μη επιλέξιμη αξία του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης, εκτός των περιπτώσεων της παρ. 5.2 της παρούσας.

- 5.4** Η αύξηση του προϋπολογισμού του έργου, λόγω σύναψης συμπληρωματικής σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016 (Α' 147), βαρύνει αποκλειστικά τον δικαιούχο, ενώ αντικείμενο παρακολούθησης και ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.

- 5.5** Η ιδιωτική συμμετοχή της κάθε πράξης αποτελεί την διαφορά της δημόσιας δαπάνης από το συνολικό προϋπολογισμό της.

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους ή/και δάνειο ή/και συνδυασμό τους. Για την απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης στήριξης ο δικαιούχος οφείλει να συμπληρώσει το σχετικό πεδίο ιβ' της Υπεύθυνης Δήλωσης του εντύπου «Έντυπο Αίτησης Στήριξης – Υπεύθυνη Δήλωση» (συνημμένο υπ' αρ. 1 της Πρόσκλησης) και να προσκομίσει απόφαση αρμόδιου οργάνου για την πρόθεση κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής σε περίπτωση ένταξης.

6. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

6.1 Η αίτηση στήριξης απαρτίζεται από:

- Την ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΚΑΠ.
- Το Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση που αναρτάται στο ΟΠΣΚΑΠ..
- Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ.

6.2 Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΚΑΠ <https://cspis.opeekepe.gov.gr/CRDIIS/#/login>) συνοδευόμενη από το σύνολο των δικαιολογητικών που απαιτούνται ανά υπο-παρέμβαση. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται ο δυνητικός δικαιούχος, να διαθέτει ατομικό **κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΚΑΠ**. Παράλληλα, στην παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση παρέχονται οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΚΑΠ.

Η προθεσμία υποβολής δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 60 ημερών από την πρώτη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο-παρέμβαση, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ανά Τοπικό Πρόγραμμα, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.

Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων στήριξης σε διαφορετικά Τοπικά Προγράμματα για την ίδια υπο-παρέμβαση, με το ίδιο ΑΦΜ, στο πλαίσιο του ίδιου κύκλου προσκλήσεων, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, τον ΟΦΥΠΕΚΑ και τις Εφορείες Αρχαιοτήτων, καθώς και φορέων που υλοποιούν πράξεις κοινωνικού χαρακτήρα.

Για τους φορείς που δεν εμπίπτουν στις παραπάνω εξαιρέσεις, επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770).

Το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών για κάθε υπο-παρέμβαση αναφέρονται στο συνημμένο της παρούσας πρόσκλησης «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

Ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) έχει την δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπη μορφή, οποιοδήποτε δικαιολογητικό υποβλήθηκε με την αίτηση στήριξης, εκτός των περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών. Επίσης, μπορεί να ζητήσει σχέδια ή άλλα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή, στην μορφή αρχείου που παρήχθησαν.

6.3 Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: 26 /05/2026.

Παράταση της ημερομηνίας λήξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης έως της: 30/09/2026.

Δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς στο ΟΠΣΚΑΠ, λαμβάνει μοναδικό κωδικό (κωδικός ΟΠΣΚΑΠ),αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία οριστικοποίησης.

6.4 Ειδικότερα, η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΑΠ περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- (i) Καταχωρήσεις των σχετικών πεδίων, σύμφωνα με τον οδηγό «Οδηγίες υποβολής αίτησης στήριξης προσκλήσεων δημοσίου χαρακτήρα» (συνημμένο υπ' αρ. 3 της παρούσας Πρόσκλησης).
- (ii) Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση
- (iii) Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ (που θεωρούνται απαραίτητα από την ΟΤΔ ανάλογα με το είδος της πράξης, όπως αυτά περιγράφονται στο συνημμένο «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης»).

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά/έντυπα υποβάλλονται σε **μορφή αρχείου τύπου pdf ή zip (ανάρτηση πολλών αρχείων)**.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στο ΟΠΣΚΑΠ, η πληρότητα των αναρτώμενων δικαιολογητικών και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, από τις αρμόδιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση του θεσμικού πλαισίου περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Σημειώνεται, ότι αν έχουν εκτελεστεί εργασίες πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης, συνυποβάλλεται αποδεικτικό υλικό που αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση και το συντομότερο δυνατόν, πραγματοποιείται από τον αρμόδιο ΕΦ επιτόπια επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης του έργου. Στις περιπτώσεις αυτές, ο ΕΦ υποχρεούται να συμπεριλάβει στην έκθεση αυτοψίας και αναλυτική αποτύπωση των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί.

Στις περιπτώσεις πράξεων που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων και για τις οποίες κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης έχει ήδη δημοσιευθεί η διακήρυξη ή και έχει υπογραφεί η σύμβαση, ο έλεγχος διενεργείται εκ των υστέρων κατά την αξιολόγηση του αιτήματος στήριξης. Η μη τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας κατά τη διαδικασία ανάθεσης οδηγεί σε απόρριψη της αίτησης στήριξης.

Σε πράξεις όπου η διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης διενεργηθεί μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης και πριν την έναρξη της πράξης, ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει αίτημα εξέτασης της σχετικής διαδικασίας στην ΟΤΔ. Η εξέταση του αιτήματος σε περίπτωση διαπίστωσης σύγκρουσης συμφερόντων γίνεται από την ΕΥΔ της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

Η σύμφωνη γνώμη για τη διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης είναι απαραίτητη για την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης. Η έγκριση της διαδικασίας θεωρείται ότι έχει γίνει με την έναρξη του έργου και την έκδοση της σχετικής απόφασης, στην οποία πρέπει να γίνεται σχετική αναφορά στο προοίμιο αυτής.

6.5 Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτηση στήριξης μετά από σχετικό αίτημά τους. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

7 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

7.1 Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΑΠ και η αξιολόγηση είναι συγκριτική, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 14, 14^Α, 14Β και 14Γ της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία Ι.2.3 του ΣΔΕ.

Παράλληλα, διενεργείται διασταυρωτικός έλεγχος με χρήση του εργαλείου ARACHNE, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί στην πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων διπλής χρηματοδότησης, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων.

Η αξιολόγηση όλων των αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται σε ένα στάδιο ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός, λαμβάνοντας υπ' όψη το εύλογο κόστος.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.

Όταν κάποιο δικαιολογητικό δεν έχει υποβληθεί, λόγω καθυστέρησης του αρμόδιου φορέα για την έκδοση του, ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να υποβάλει την αίτηση που έχει κατατεθεί στον φορέα, με την προϋπόθεση ότι αυτή έχει ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης στήριξης.

Αν το σχετικό δικαιολογητικό επηρεάζει το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να το προσκομίσει πριν το πέρας της αξιολόγησης στον αρμόδιο ΕΦ, στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων.

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, παράγεται πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, ο οποίος περιλαμβάνει όλες τις παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις και κοινοποιείται στους δυνητικούς δικαιούχους με κάθε πρόσφορο μέσο.

7.2 Οι διαδικασίες αξιολόγησης / ενστάσεων / υλοποίησης αιτήσεων στήριξης διενεργούνται με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται η μη σύγκρουση συμφερόντων και για τον λόγο αυτό σε περίπτωση που ο δικαιούχος εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες που περιγράφονται στο άρθρο 2 της υπ' αρ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) αναφορικά με τον ορισμό του «Μέλους ΟΤΔ», ήτοι:

α) είναι νομικό πρόσωπο (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την Ομάδα Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) ή φορέα μέλος του (εξαιρουμένης της οικείας Περιφέρειας), συμπεριλαμβανομένων των φορέων που εκπροσωπούνται στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) ή στο Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) του εν λόγω νομικού προσώπου,

β) είναι νομικό πρόσωπο στο οποίο συμμετέχουν φυσικά πρόσωπα του υπηρεσιακού πυρήνα της ΟΤΔ ή στελέχη του νομικού προσώπου (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή εκπροσώπους φορέων στην ΕΔΠ και στο ΔΣ του νομικού προσώπου (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ,

γ) είναι φορείς ή νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με νομικό πρόσωπο/φορέα που εμπίπτει στην περίπτωση (α) της παρούσας παραγράφου και

δ) είναι φορείς ή νομικά πρόσωπα στα οποία συμμετέχει νομικό πρόσωπο/φορέας που εμπίπτει στην περίπτωση (α) της παρούσας παραγράφου,

τότε η ΟΤΔ προβαίνει σε έλεγχο πληρότητας και ορθότητας του αιτήματος του δικαιούχου και ακολούθως το διαβιβάζει, με τυχόν παρατηρήσεις της και τα συνημμένα σε αυτό δικαιολογητικά στον αρμόδιο κατά περίπτωση ΕΦ (ΕΥΔ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ή ΕΥΕ ΠΑΑ).

Ο έλεγχος αυτός αφορά στην εξέταση της πληρότητας των καταχωρήσεων και των δικαιολογητικών που είναι υποχρεωμένος ο δυνητικός δικαιούχος να αναρτήσει στο ΟΠΣΚΑΠ, καθώς και στον έλεγχο τυχών προφανών λαθών που διαπιστωθούν σε αυτά.

7.3 Κατά του πορίσματος αξιολόγησης της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να ασκήσει **άπαξ ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999 (Α'45).**

Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΑΠ, με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας των δέκα (10) ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης της απόφασης και το αποδεικτικό κατάθεσης της ένστασης αποστέλλεται στην ΟΤΔ.

Η ένσταση εξετάζεται από την Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών εντός **δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών** από την επομένη της ημερομηνίας άσκησης της.

Η απόφαση επί της ένστασης που υποβλήθηκε στο ΟΠΣΚΑΠ κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει ο δυνητικός δικαιούχος στην αίτηση στήριξης.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων και την τυχόν μεταβολή των πόρων των υπο-παρεμβάσεων της πρόσκλησης, συντάσσεται ο Πίνακας Κατάταξης, ο οποίος δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, εντάσσονται όλες οι αιτήσεις που ισοβαθμούν μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού της υπο-παρέμβασης. Σε αντίθετη περίπτωση εντάσσονται μόνο οι αιτήσεις, που έλαβαν υψηλότερη βαθμολογία στο/στα κριτήριο/α επιλογής με την μεγαλύτερη βαρύτητα υπό την προϋπόθεση ότι επαρκεί ο προϋπολογισμός της υπο-παρέμβασης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη από **τριάντα 30** μονάδες, για το σύνολο των υπο-παρεμβάσεων της παρούσας.

Από την ημερομηνία κοινοποίησης του Πίνακα Κατάταξης στους δυνητικούς δικαιούχους, θα πρέπει εντός **δεκαπέντε 15** εργάσιμων ημερών να προσκομίσουν:

α) τα οριστικά συμφωνητικά/συμβόλαια που αφορούν το γήπεδο ή το οικόπεδο ή/και την κτηριακή υποδομή όπου θα υλοποιηθεί η πράξη, σε περίπτωση που δεν τα είχαν προσκομίσει κατά την υποβολή αίτηση στήριξης, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο 32^ο κριτήριο επιλεξιμότητας του Οδηγού Υποβολής – Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης (συνημμένο με αρ. 2 της Πρόσκλησης)

β) Σε περίπτωση που η κυριότητα του ακινήτου ανήκει σε τρίτο, και ο υποψήφιος δικαιούχος φέρει μόνο τίτλο κατοχής/χρήσης του ακινήτου, υποχρεούται να προσκομίσει κατά την εν λόγω προθεσμία και τον τίτλο κυριότητας του ιδιοκτήτη γης ή/και κτηριακής υποδομής από τον οποίο έλκει το δικαίωμα κατοχής/χρήσης βάσει οποιασδήποτε έννομης σχέσης, μαζί με πιστοποιητικό μεταγραφής ή καταχώρισης εγγραφτέας πράξης (ανάλογα αν η περιοχή ανήκει στο Σύστημα Μεταγραφών και Υποθηκών ή στο Κτηματολόγιο). Για παράδειγμα, αν ο δυνητικός δικαιούχος προσκομίσει συμφωνητικό μίσθωσης, θα πρέπει σε αυτό το στάδιο να προσκομίσει και τον τίτλο κυριότητας του εκμισθωτή.

γ) Πιστοποιητικό εκπροσώπησης από το Γ.Ε.ΜΗ. που έχει εκδοθεί εντός του τελευταίου τριμήνου πριν από την ημερομηνία κοινοποίησης του πίνακα κατάταξης για τα νομικά πρόσωπα που έχουν υποχρέωση εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν.4919/2022 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

δ) Πιστοποιητικό περί μη προσβολής του κύρους των αρχαιρεσιών από τον αρμόδιο φορέα για όσα νομικά πρόσωπα προβλέπεται (π.χ. σωματεία από το αρμόδιο Πρωτοδικείο).

ε) Έντυπο "Στοιχεία μητρώου επιχείρησης" από την ΑΑΔΕ από την οποία να προκύπτει ο νόμιμος εκπρόσωπος που έχει δηλωθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

7.4 Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, βάσει του αντίστοιχου πίνακα κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης, εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και τη διαδικασία Ι.2.4 του ΣΔΕ.

Η Απόφαση Ένταξης αποστέλλεται στους δικαιούχους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.

Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΣΣ ΚΑΠ λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσης ή μη τήρησης των όρων της, ή απόκλισης υλοποίησης βάσει του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και τη διαδικασία Ι.2.5 του ΣΔΕ.

Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να παραιτηθούν από την αίτηση στήριξης που έχουν υποβάλει, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.

7.5 **Αν μετά από ένα έτος από την έκδοση της απόφασης ένταξης δεν έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα ελέγχου νομιμότητας σταδίου εξέλιξης δημόσιας συμβάσης, γίνεται ανάκληση της απόφασης ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ.** Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου η καθυστέρηση δεν αποτελεί υπαιτιότητα του δικαιούχου.

7.6 **Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλει αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ.** Λεπτομέρειες για την υποχρέωση αυτή, αναλύονται στο Κεφάλαιο 3 του Παραρτήματος Ι της παρούσας.

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

8.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την συμπλήρωση και υποβολή των αιτήσεων στήριξης και άλλες διευκρινίσεις υπεύθυνη είναι η Διευθύντρια του Κ.Α.Α.Ε.Κ.Τ. ΣΑΜΟΥ Α.Ε. και Συντονίστρια του Τοπικού Προγράμματος LEADER ΣΣ ΚΑΠ 2023 – 2027 Βούρου Αγγελική, τηλέφωνο 2273350428 , e-mail: keksamou@yahoo.gr και το μέλος της ΟΤΔ κος Διακονικολάου Αλέξιος.

8.2 Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων ορίζεται , το μέλος της ΟΤΔ, κος Διακονικολάου Αλέξιος, τηλέφωνο 2273350434 , e-mail: keksamou2@yahoo.com, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του Κανονισμού 2016/679 και τα άρθρα 5 και 7 του ν. 4914/2022 (Α'61).

8.3 Περαιτέρω πληροφορίες για το ΣΣ ΚΑΠ, το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΣΣ ΚΑΠ, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, βρίσκονται στις ιστοσελίδες www.agrotikianaptixi.gr και <https://leader-el.gr/> ή στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ <https://www.kaek-pesamou.info/>. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΟΤΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΣΣ ΚΑΠ και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

- 8.4** Επίσης, για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων προβλέπεται η οργάνωση ανοικτών ημερίδων ενημέρωσης. Το πρόγραμμα των ημερίδων θα δημοσιοποιηθεί στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ <https://www.kaek-pesamou.info/>.

Ο Πρόεδρος της ΕΔΠ
LEADER ΣΣ ΚΑΠ 2023 – 2027 Ν. Σάμου
Μαυρατζώτης Ελिसαίος

Συνημμένα:

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr και της ΟΤΔ Κ.Α.Α.Ε.Κ.Τ. ΣΑΜΟΥ Α.Ε. <https://www.kaek-pesamou.info/>

1. Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση.
2. Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης *(Περιέχει μεταξύ άλλων Κριτήρια Επιλεξιμότητας, Κριτήρια Επιλογής, Διευκρινήσεις επί των κριτηρίων, Απαιτούμενα Δικαιολογητικά κ.τ.λ.)*.
3. Οδηγίες υποβολής αίτησης στήριξης προσκλήσεων δημοσίου χαρακτήρα
4. Υπόδειγμα Αιτούμενου προϋπολογισμού
5. Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών.
6. Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης De Minimis
7. Οδηγός Εξασφάλισης Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία.
8. Οδηγός Δημοσιότητας της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.
9. Υπόδειγμα κανονισμού ανάθεσης συμβάσεων εκτός 4412/2016.
10. Λίστα χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων (Υποστηρικτική λίστα στην αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων και στην επαλήθευση των πράξεων βάσει του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.)
11. Η υπ' αρ. πρωτ. 121173/09.05.2025 Εγκύκλιος με θέμα «*Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής*», ΑΔΑ: ΨΙΣΚ4653ΠΓ-1ΕΛ.
12. Η υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 υπουργική απόφαση "Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ.", (Β' 770).
13. Η υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 απόφαση «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)», (Β' 7144).
14. Η υπ' αριθ. 382354/04-12-2024 (ΦΕΚ Β' 6735/10.12.2024) απόφαση Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τίτλο «3η τροποποίηση της υπ' αρ. 1040/28.03.2023 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) παρεμβάσεων ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027» (Β' 2179)» και συγκεκριμένα το Παράρτημα ΙΙΙ (σελίδες 70013 έως 70130) το οποίο αντικατέστησε το αντίστοιχο Παράρτημα ΙΙΙ της υπ' αρ. 1040/28.03.2023 (Β' 2179) απόφασης, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 216849/08.08.2025 (ΦΕΚ Β' 4534/20.08.2025) ΥΑ με

τίτλο «3η τροποποίηση της υπ' αρ. 1040/28.03.2023 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) παρεμβάσεων ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027» (Β' 2179)».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΣΣ ΚΑΠ αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εκτέλεση των πράξεων εθνικό δίκαιο, τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης, τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.
- (ii) Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης όπως ισχύει[υπ' αριθ. 39443/2025 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770)].

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις υποχρεώσεις, όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 23 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770).
- (ii) Να τηρούν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης της πράξης ή όπως αυτό έχει καθοριστεί από την ΟΤΔ. Σύμφωνα με το άρθρο 19 της ΥΑ 39443/2025 (ΦΕΚ Β' 770), ο δικαιούχος υποχρεούται να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα της απόφασης ένταξης, καθώς και να υποβάλει οριστικοποιημένο τελικό αίτημα πληρωμής στο κατάλληλο πληροφοριακό σύστημα (ΟΠΣΚΑΠ) όχι αργότερα από τους τρεις μήνες πριν τη λήξη της προγραμματική περιόδου, ήτοι το αργότερο έως και την 30^η/09/2027. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης δύναται να τροποποιηθεί και να επεκταθεί και πέραν της 30^{ης}/09/2027 σε περίπτωση που υπάρξει αντίστοιχη τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου (άρθρο 19 ΥΑ 39443/2025 (ΦΕΚ Β' 770)).

Σε περιπτώσεις μη υπαιτιότητας του δικαιούχου (π.χ. ανωτέρα βία, ιατρικούς λόγους, καθυστερήσεις παραλαβής εξοπλισμού κ.λ.π.), το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα μπορεί να παραταθεί, μετά από αίτημα του δικαιούχου, εισήγηση από τον αρμόδιο ΕΦ και σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ, με την προϋπόθεση ότι η εκκαθάριση και εκταμίευση της πράξης πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους κανονιστικούς όρους.

Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, όσον αφορά έργα που υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Αντίστοιχα, για τα έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ακολουθούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ'

αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των έργων δύνανται να επιφέρουν την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της εν λόγω πράξης, ενώ αν έχει καταβληθεί δημόσια δαπάνη, αυτή επιστρέφεται εντόκως, από τον δικαιούχο της πράξης, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- (i) Να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα έργα ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.
- (ii) Να λαμβάνουν έγκριση για τις διαδικασίες της δημοπράτησης, υπογραφής της σύμβασης και τροποποίησης αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, καθώς και τροποποίησης της πράξης σε έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

Όσον αφορά πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αν αυτές εκτελεστούν με αυτεπιστασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β του άρθρου 134 και στο άρθρο 177 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή της, ώστε να εξεταστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης. Για τυχόν τροποποιήσεις της απόφασης, θα πρέπει να υποβάλλει αίτημα τροποποίησης στην αρμόδια ΟΤΔ τις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.

- (iii) Να ενημερώνουν έγκαιρα την ΟΤΔ σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, για την υλοποίησή της και να αναρτούν στο ΟΠΣΚΑΠ ή/και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο ή/και τις απαιτήσεις του αρμόδιου ΕΦ.
- (iv) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εισαγωγή δεδομένων και εγγράφων που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν, στο ΟΠΣΚΑΠ, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων αυτών.
- (v) Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης πράξης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης χωρίς να έχει προηγηθεί σχετικό αίτημα τροποποίησης στην ΟΤΔ και έγκριση από τον αρμόδιο ΕΦ. Αν κατόπιν σχετικού ελέγχου, διαπιστωθεί μεταβολή η οποία αντίκειται στο εθνικό και κανονιστικό θεσμικό πλαίσιο ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (vi) Να μη χρησιμοποιούν πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης. Αν αυτό διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή τους αρμόδιους φορείς, κατά την διάρκεια υλοποίησης της πράξης, τότε η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί για τα συγκεκριμένα πάγια, επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (vii) Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και τουλάχιστον ίσης αξίας και

δυναμικότητας, τα οποία να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της λειτουργίας της πράξης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στην ΟΤΔ άμεσα, η οποία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ στην περίπτωση που απαιτείται.

- (viii) Να παράσχουν στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και/ή στους εξωτερικούς αξιολογητές του ΣΣ ΚΑΠ ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.
- (ix) Για έργα κατασκευής δικτύων ύδρευσης / αποχέτευσης & επεξεργασίας λυμάτων, οι δικαιούχοι των πράξεων που θα ενταχθούν πρέπει να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς και να προβαίνουν σε κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων, ώστε να διασφαλιστεί ότι «η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες».
- (x) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (xi) Για τα κριτήρια επιλογής η επίτευξη των οποίων επιτυγχάνεται σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής αίτησης στήριξης, ο δικαιούχος έχει την πλήρη υποχρέωση επίτευξης τους. Αν κατά την υλοποίηση της πράξης ή ακόμα και ύστερα από την ολοκλήρωση αυτής, κατά τη περίοδο που ισχύουν οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις, διαπιστωθεί από τους αρμόδιους φορείς, η μη τήρηση κάποιου ή κάποιων από τα κριτήρια επιλογής και η εκ νέου βαθμολόγηση της πρότασης τη θέτει ως μη επιλέξιμη για χρηματοδότηση, τότε ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση επιστρέφεται στο σύνολό της με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (xii) Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών. Σε περίπτωση αλλαγής της ηλεκτρονικής διεύθυνσης πρέπει να ενημερώνεται η ΟΤΔ, η οποία εν συνεχεία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ όταν απαιτείται.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ-ΠΛΗΡΩΜΕΣ

- (i) Να υποβάλουν αίτημα προκαταβολής/πληρωμής, μαζί με όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά που απαιτούνται, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Παρέχεται η δυνατότητα να υποβληθούν ένα ή περισσότερα αιτήματα προκαταβολής, όπου το ύψος της ανέρχεται σε ποσοστό έως 50% της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης που υπολείπεται για την ολοκλήρωση της πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και τη διαδικασία Ι.4.1 του ΣΔΕ.

Η υποβολή και διοικητικός έλεγχος του αιτήματος πληρωμής, καθώς και η καταβολή της δημόσιας ενίσχυσης, γίνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 21 και 21Α της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και τις διαδικασίες Ι.4.4 και Ι.4.5 του ΣΔΕ.

Το πρώτο αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου συνοδεύεται από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου. Επίσης, για πράξεις ΟΤΑ απαιτείται το πρώτο αίτημα πληρωμής να συνοδεύεται

και από απόσπασμα εγκεκριμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος στο οποίο να φαίνεται εγγεγραμμένη η συγκεκριμένη πράξη.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ.

Τα επόμενα αιτήματα θα πρέπει να είναι μεγαλύτερα ή ίσα ποσοστού 25% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης. Για το τελικό αίτημα πληρωμής δεν απαιτείται συγκεκριμένο ποσοστό.

Η εν λόγω διάταξη δεν έχει εφαρμογή στις πράξεις όπου μία μεμονωμένη διακριτή δαπάνη, με εξαίρεση δαπάνες που αφορούν σε κτηριακές κατασκευές, είναι μεγαλύτερη από το 80% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Οι πληρωμές των έργων γίνονται με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών/ενεργειών που έχουν εκτελεσθεί.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δεν ισχύουν οι παραπάνω περιορισμοί και ακολουθείται η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται να καταβάλει το εγκεκριμένο ποσό του αιτήματος πληρωμής με πίστωση απ' ευθείας στον τραπεζικό λογαριασμό του ανάδοχου του έργου.

Οι δικαιούχοι μπορούν να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής ή τμήμα αυτής ή/και να διορθώσουν και να προσαρμόσουν την αίτηση ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις διαδικασίες Ι.4.2 και Ι.4.3 του ΣΔΕ.

- (ii) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΟΤΔ μέσω των αιτήσεων πληρωμής.
- (iii) Να εγγράφουν στον προϋπολογισμό τους, με εξαίρεση το τυχόν υπάρχον ποσό ιδιωτικής συμμετοχής, το οποίο θα πρέπει να έχει εγγραφεί ήδη πριν την ένταξη της πράξης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα ανωτέρω στο υπο-κεφάλαιο 7.3 περίπτωση α'.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, ΕΥΕ ΠΑΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιες επισκέψεις από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους για την υλοποίηση της πράξης φορείς και επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στον τόπο υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου τότε επιστρέφεται το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τους ελέγχους προβλέπονται στο άρθρο 40 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στο Κεφάλαιο ΙΙ.2 του ΣΔΕ.

5. ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

Για όλες τις πράξεις που υλοποιούνται στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης, εντός πέντε (5) ετών από την τελευταία πληρωμή της πράξης να μην επέλθει:

- α) Παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος.
- β) Αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου της πράξης η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα.
- γ) Ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της ενίσχυσης. Ως ενδεικτική περίπτωση ουσιαστικής μεταβολής αναφέρεται και η διαπίστωση περί πλημμελούς συντήρησης των έργων από τους δικαιούχους, με αποτέλεσμα αυτά να μην είναι πλέον λειτουργικά.

Παράλληλα, υποχρεούνται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση, ενώ δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο εθνικό ή/και συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους, να αποστέλλουν ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεών τους.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων ελέγχεται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση αθέτησης των παραπάνω υποχρεώσεων, επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Για πράξεις που αφορούν σε επενδύσεις που έχουν ολοκληρωθεί και υλοποιήθηκαν σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί επίσημα ως πληγείσες από φυσικές καταστροφές, εφόσον δεν έχουν υποστεί ζημιές που αλλοιώνουν το φυσικό τους αντικείμενο, απαλλάσσονται από την εξέταση της επίτευξης των στόχων που αφορούν σε οικονομικά στοιχεία κατά τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων. Αν έχουν καταστραφεί σε βαθμό που τις θέτει σε μη λειτουργική κατάσταση, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος του δικαιούχου προς την ΕΥΕ ΠΑΑ μέσω της ΟΤΔ, δύναται να εξαιρεθούν από τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων χωρίς την απαίτηση για ανάκτηση του ποσού ενίσχυσης ως αχρεωστήτως καταβληθέντος. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης από τον αρμόδιο φορέα.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις των δικαιούχων προβλέπονται στο άρθρο 24 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770), όπως ισχύει.

6. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 και Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137))
- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης/δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 25της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770), όπως ισχύει και σύμφωνα με τον συνημμένο Οδηγό Δημοσιότητας.

7. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρانونώς καταβληθέντων.

Όταν διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος στην αίτηση στήριξης δηλώνει ψευδή στοιχεία ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμέλειας, προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται. Ο αρμόδιος ΕΦ ενημερώνει την ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία, εφόσον συμφωνεί με τους ισχυρισμούς του αρμόδιου ΕΦ, ενημερώνει και τους υπόλοιπους ΕΦ. Ο δικαιούχος αποκλείεται από την παρέμβαση Π3-77-4.1 όλων των Τοπικών Προγραμμάτων για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης, καθώς και για το επόμενο.

Για τις αιτήσεις στήριξης και τις αιτήσεις πληρωμής, αν προσκομίστούν παραποιημένα έγγραφα που έχουν εκδοθεί από αρχές - φορείς (μη έγκυρα ή πλαστά στοιχεία), αυτό οδηγεί σε ανάκληση της απόφασης ένταξης και ανάκτηση τυχόν ποσού χορήγησης που έχει καταβληθεί, ως αχρεωστήτως καταβληθέν.

Σημειώνεται ότι δεν επιβάλλονται κυρώσεις αν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει έναντι της αρμόδιας αρχής ότι δεν ευθύνεται για την αίτηση του μη επιλέξιμου ποσού ή εάν η αρμόδια αρχή κρίνει με αιτιολογημένο τρόπο ότι ο εν λόγω δικαιούχος δεν υπέχει ευθύνη.

Όταν διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή άλλους αρμόδιους φορείς ότι κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της πράξης δεν τηρούνται οι κανόνες δημοσιότητας, γίνεται σύσταση συμμόρφωσης στον δικαιούχο. Εάν επαναληφθεί η παράβαση, επιβάλλεται κύρωση στο δικαιούχο που αντιστοιχεί στο 5% της δημόσιας δαπάνης της πράξης.

Οι μειώσεις, απορριπτικές αποφάσεις, ανακτήσεις και κυρώσεις του παρόντος άρθρου επιβάλλονται με την επιφύλαξη πρόσθετων κυρώσεων σύμφωνα με άλλες διατάξεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

Λεπτομέρειες αναφορικά με την επιβολή κυρώσεων στους δικαιούχους προβλέπονται στο άρθρο 43 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770), όπως ισχύει.